

Nro. 31.

A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÖL.

*Indült Bétsböl, Pénteken October 14. ik napján
1803. ik esztendőben.*

B é t s.

Helena Pawlowna Orosz Cs. Nagy Her-
tzegasszony' Mecklenburg-Schwerini Örökös Her-
zegné szomorú halálára nézve, a' múlt szeredán
gyászba öltözött a' Fels. Cs. Királyi Udvar. Az
egész gyász 7 napokig, 's azután a' fél gyász is
ugyan annyi napokig fog tartani.

Helvetziának a' Swéwiai Kerülettel határos
részeiről, ugy irtak Oktob. 4 dikén, hogy a' tájon
a' szöllöt is egy kevéssé, de kivált a' Törökbúzáat,
Sept. 14-dikére virradó éjjel a' dér erőssen meg-
fonnyasztotta: azonban meglehetős szürethez vólt
reménségek, olyan feltétel alatt, ha még vagy két
hétig jó meleg napjaik járnának. — Nékünk is itt

H h

Austriában, még mán, u. m. Oktober 14-dikén túl is, vagy két hétig tartó szép meleg napokra volna szükségünk, hogy tsak mi türhető szüretünk legyen.

Magyar Ország.

Székes-Fehérvár, Octob. 5 dikén. E' folyó hónapnak 1. ső napján hohéri kötél által végezték szerentsétlen életeket Molnár Gergely Sümegi születés, 's Molnár József Apátiról való, pázstorságot viselő ember, kiket a' Tek. Vármegyénk álló Törvényfzéke (Standrecht) halálra ítelt azoknak rettentő példájokra, kik több ízben is nem tsak a' mi, hanem a' szomszéd Vármegyékben is az útagókat jofzágaiktól, de életektől is meg fofztani nem félnek. Bár ne kellené ilyen példát tenni, mert az emlékezete is borzasztya az emberi elmét. — Nem sok ideje, hogy Sismándi pufztán az arendásnét több illy gonofztévők kirablották. — Tavalyi esztendőben két Pázmándi lakofst meg ölvén azoknak lovas kotsijokat elvettek: de leg frissebb emlékezetben vagyon, midőn egy Sooskuti parasztnak budárol haza jött fiát agyon vervén testét egy árokban elásták. Az említett Gonofztévők kéttársaikkal egygyüt múlt Sept. hónapnak 21. ik napján Paksi vásárból vissza útagó, és summásabban pénzel meg rakott Sáfrános Tótnak Vallyó Lukácsnak utját elállván, azonnal Molnár Josef földhez vervén ötöt bundájával le takarta, 's száját homokkal bé-tömte, ne hogy a' boldogtalan vagy öket maga szemre vehesse, vagy ügye fogyot voltában emberi segítséget hívjon, és így el vévén töle 1465 F. ban álló summa pénzét más javaival egygyütt kínos fájdalmi, és ütéseik között, mellyeket a' nyomorultnak egész

téltében fokassaikkal elkövettek, élet 's halál között ott hagyták, magok pedig a' ragadományt felosztani el távoztak. — Ezen haldokló embernek nyögésire, vagy is inkább az útzók' bátorságára vigyázó szemes út-kerülői a' Ns. Vármegyének meg-értvén szerentsétlen sorsát azonnal üzőbe vették a' Gyilkos latrókat, meg islepven azonnal a' Tápei Tsárdán a' Ns. Vármegye tömlöczére behozták.

Nagy Britanniai Birodalom.

London, Sept. 16-dikán. Tegnap délután közönséges audientzia lévén a' Királynál, egyebek között egy fekete ruhás és magát spádéhoz kötött ember is megjelenik az udvarnál, 's a' gráditson feljövén bé akar egyenesen azon palotába menni, a' hol a' Király és az udvarlók voltak. Az ajtó-nál álló testőrző-tiszt látja, hogy az ember ruhája nem éppen olyan, mint az udvari rendtartás (etiquette) kívánná; kérde tőle, hogy: mit akar? — „Portland Hertzeeggel akar beszélni (felel az ember), 's hogy ő az Admirál Bickerton vér szerént való atyafia lévén, erre nézve neki két élű spádéja volna, 's az ő tulajdon jofzágát Lord Chalmondeley bitangólná. Azután egy levelet mutatott elő, mellyen ilyen homlok irás olvastatott: *Magnam Desiderium!* — Nem akarván a' szép szónak engedelmeskedni és az udvarból eltávazni, meg fogták, 's a' politziai előjárókhöz vitték, a' hol bolondnak lenni találtatott szegény.

Gen. Pischegrü, Minister Hawkesburynál ebédelt a' múlt pénteken. — Gen. Dumourier gyakran megjelenik a' Fr. Királyi verből való Hertzegeknél, és együtt tanátskoznak. — Akár mi-

ként okoskodjanak az irók, de ezek a' hires emberek, Pischegrü és Dumourier, fontos ok nélkül nem mentek mostan Angliába.

Az udvari újságban jelentetik, hogy az Indiai Kereskedő-társaság' Nelson nevű gazdag hajóját, a' melly a' Bellona nevű Frantzia prédáló hajónak zsákmányává lett vala, éppen midőn már a' Ferroli kikötőhelybe béevezni akart volna, egy Anglus Linea hajó visszavette.

Exminister Pitt nem szünik minden nap' szorgalmasan gyakorolni a' maga 5 ezer emberekből álló Legióját. Eleinten ő maga is egy vén tífzt által taníttatta magát az exercirozásra: hanem már ugy belé tanúlt, hogy egész ütözeteket tsináltat az alattavalóival. — Másokban sem hülepédig, hanem inkább naponként gyúlad a' tsatázásra való vágyodás' tüze. Dél utánni 4 órakor már minden piatzokat és egyéb alkalmas helyeket, térségeket, a' sok önként vállalkozottak' seregei lepnek el.

Pitt egy 34 tsolnakokból álló kisked hajósereget is gyűjtött öfzfe, a' mellyekre, leg újabb találmány szerént való, 18 fontos ágyukat rakat. Ötvenre szándekozik szaporítani ezen hajókat, olyan tzéllal, hogy ha a' szükség találja kivánni, a' maga öt ezereit ezekre ültesse, 's az ellenség ellen vezérelje. Sok ezer ilyen tsolnakok vannak ugyan mostan Angliában munkába, a' mellyeknek a' partok körül nem kitsiny hafznokat lehet venni: hanem tsakugyan inkább az ő 74 — 110 ágyus Linea hajóikba helyheztetik az Anglus Admirálisok a' magok reménségeket, a' mellyekkel az ellenség laposs hajói közzé békapván, lehetlen ezeknek a' tengerben temetődni. — Igen különös és mélt.

tán kétségbe hozattatható hír érkezett Amériká-
ból, Neu-Yorkból Londonba, hogy t. i. a' Nagy
Britanniai Országglószék olyan jelentést tétetett vol-
na a' Kongress' Elölülőénél Jeffersonnál, hogy
L o u i s i a n a tartományába Anglus sereg fogna
bészállani: melyre nézve az Amériikai Szövettsé-
ges Státusok azért Fr. országnak pénzt ne adjanak.
Azért tettzik ez a' hír mindenek felett éppen mos-
tan igen különösnek, hogy ez nem egyéb volna
az Amériikai Státusok ellen való hadizenésnél.

Az Anglia és Frantzia partok között való
járást. kelést oly erőssen megtiltatta az Első Kon-
zúl, hogy még tsak a' neutrális hajóknak sem en-
gedi meg, ha Doverből érkeznek, a' Calaisi ki-
kötőhelybe való béevezést, mellynek nem egyéb
az oka, hanem hogy a' Fr. napnyugoti partokon
való nagy készületeknek mibenléteket meg ne tud-
hassuk. Mi itt (Londonban) olyan hiszemben va-
gyunk, hogy Oktoberben vagy legfeljebb Novem-
herben tesznek ellenünk próbát a' Frantziák. Ha-
nem mi akár melly orában készen vagyunk foga-
dásokra. Az önkent vállalkozott fegyvereseink
számát egy millióra tehetjük, a' kik között 500
ezernek adott az Országglószék fegyvert; a' többek
magok tartóznak magoknak fegyvert, puskát, lán-
tsát, baltát, fokost, 's a' mit lehet szerezni. A'
Themse (Tamesis) vize' torka, lántzokkal öszsze-
tsatóltatott ágyus tsolnakok által záratik - bé, a'
mellyek mégé még, nagyobb bátorságnak okáért,
10 közép - nagyságu hadihajók (Fregátok) állittat-
nak. Mind azokon a' partjain országunknak, va-
lahol tsak a' kiszállás lehetségesnek gondoltatik,
36 — 48 ágyukkal spékelt sántzok állanak ké-
szen.

London, Sept. 20-dikán. A' mézes beszédű Sheridan is állit fel egy önként vállalkozókból álló Stutzos Regimentet. Már a' tsupa Londoni önkéntvállalkozottak serege, 10 Regimentekből áll. — A' közelébbi vasárnapon 8 Regiment önkéntvállalkozottak jelentek-meg a' Pitt' vezérlése alatt a' Doveri piatzon katonaparádén. —

Bonaparte Jeromos felől alyan hírfutamodott, hogy egy Amerikai hajón Washington városszaból Europa felé útnak indulván, ez a' hajó az Anglusok által elfogattatott 's a' Portsmouthi kikötőhelybe hozattatott volna, a' hova egy tisztet küldött-el az Admirális, a' ki jolesméri Jeromost. — A' Londoni udvari újságban hivatal szerént jelentetik, hogy az Admirál Duckworth hajóserege, a' Creole nevű 44 ágyus Fr. Fregátot St. Domingo szigete mellett el fogta legyen. — Ezen Napnyugoti Indiai szigetek körül már eddig a' következő Frantzia hajók akadtak az Adm. Duckwort' kezire, u. m. A' mingyár nevezet Fregát, a' mellyen Gen. Morgan és 500 katonák ültek; Mignonne, Aiguille, Vigilante, és Lodi nevű, 18 ágyus, 's a' Superieuse és Poisson nevű 12 ágyus, kisdud hadi hajók, 's 22 kereskedő hajók. — St. Domingó szigetén 12 ezerre olvadt a' Fr. katonák' száma. —

Olyan tzéllal, hogy, ha a' szükség találja kívánni, London környékének félthetőbb részét vízzel el lehellen borítani, egy nagy tötésnek építéséhez kezdettenek itten.

Dublinból érkezett leveleinknek ennyi mostan a' summájok: — „

„Russel, az Irlandiai rebellisek' Generála-

liffa és Fővezérje, kinek fejére 5 ezer Forintokat tett vólt ki az Országlószék, Sept. 9-dikén D u b l i n várossában meg találtatott, és elfogattatott. Ő az, a' ki jó summa pénz el érkezett vala Fr. országból haza. Ő az, a' ki Irlandiának Északi vidékein ezen revoluzió' kezdetében a' leg lázzasztóbb proklamátziót adta vala ki; és ő az, a' ki egy magát kedveltetni tudó és elég tudós ember lévén, olyan bizodalmat szerzett vala a' békételenek előtt magának, hogy az ő elfogattatása előtt a' tsendellégnek helyreállításához, tsekély reménség lehetett. Oberster S i r r vólt az a' szerentsés, a' ki által elfogattatott, a' kit R u s s e l agyon akart ugyan egy piftolyal lönni, hanem S i r r, serényebb lévén, még jókor megkapta és kitekerte azt a' keziből. Az előbbeni rebellió alkalmatosságával is sokáig fogházban ült ez a' Russel: hanem a' békesség' helyreállításával kiküldetett az Országból, és egy ideig Hamburgban, 's az után Fr. országban tartozkodott. Kérdőre való vonattatása' alkalmatosságával megátalkodott módon viselte magát, azt felelvén, hogy néki mind egy, akár a' tsatázó mezőn akár vesztőhelyen haljon - meg hazájainak ügyekért.

A' mostani rebellisek között már 16 tot akasztottakfel D u b l i n b a n, 's ezek között egy F e l i x R o u r k e nevű vezérjeket is. Néhány mások a' Király' kegyelmébe ajánltattak: hanem újonnan ismét sok másokat fogtak - el.

D u b l i n, Sept. 19-dikén. Egygyike a' főbb rebelliseknek, R o b e r t E m m e t, itten ma reggel sok bizonyságoknak jelenlétekben kérdőre vonatztatván, és bünösnek lenni találtatván, holnap akasztatik - fel. A' rebellió kiütésekor Aug. 23-di

kán, Generálisi zöld formaruhában találtatott. Robert Emmet Addy is, a' testvére, a' ki 1798-ban a' rebellisek' Direktoriumának egygyik tagja volt, éppen most vitetett fogházba. — A' leánya egy Dublini Törvénytudónak, hasonlóképpen elfogattatott vala, azért, hogy az ifjabbik Emmettel levelezett: hanem úgy sülvén - ki a' dolog, hogy csak szerelem lett volna levelezéseik' tárgya, elbocsátatott. — Két szóval, a' rebellisek fogdosztások és exequaltatások, már most minden nap' foly itten. — Emmet megátalkodva tagadta, hogy Fr. országgal leg kissebb egyetértésben is volna; és egy beszédet mondván - el a' Birák előtt, mellyet maga készített, menyre földre kérte benne az Irlandus népet, hogy inkább önnön házaikat hagyják a' láng prédájává lenni, 's jószágaikat elpusztittatni, mint sem a' Frantziákhoz segedelemmel viseltetessenek.

A' Bonaparte Jeromost illető hír, most már másod ízben jatszodtatta meg itt a' közönséget (így irtak Portsmouthból Sept. 21-dikén). A' személy, a' kit Jeromosnak lenni tartottunk, a' Gladiator nevű hajónkon őriztetik. Ha nem ő ez a' személy: nagyon hamiss tudósítást kellett felöle venni az Országlószéknek, mivelhogy az ettől ide küldetett egész leirattatása mind a' személynek mind a' hajónak, pontosan megegyez mind a' Jeromosnak tartató személy' képivel, állásával, és minden megaviseletivel, mind pedig a' hajónak terhivel, passzával, 's egyéb írásaival. Már néhány tisztek megjelentek a' Gladiatoron, a' kik azt hiszik magok felől, hogy jól esméri az ifju Bonapartét: hanem, egygyik sem esmérhetett bizonyosan Jeromosra.

Annak a' Nelson nevű gazdag Indiai hajónak környülállásai, mellyet a' Bellona nevű Fr. prédáló hajó elvett 's tölle az Adm. Sir Pellew hajói 14 napok mulva ismét vizsza vettek, annyival nevezetesebbek, hogy az az Oberster Murray is, a' ki ez előtt 30 esztendőkkel mint Vice-Seb-gyógyító napkeleti Indiába evezvén, ott az alatt Gen. Adjutanságot ért, és 2 száz ezer Font Sterlingrél (2 millió Forintnál) többet gyűjtvén, ezen alkalmatossággal mint haza felé való utazó a' Nelsonon lévén, ennek vizszanyerettetésekor agyon lövetett.

A' Portugalliából ide érkezett tudositások szerént ottan igen féltek a' Frantziáktól való megtámadtatástól. A' katonákat olyan erőssen verbuálták, hogy a' papsághoz parantsolat ment, hogy egy ferjfit is öszsze ne eskeffenek a' mátkájával, ha a' 45 esztendőt el nem érte. — A' Portugallus, 's egyfersmind Spanyol udvarokat illető környülállásokról, ezeket olvassuk a' következő levelekből: — „

„Madrid, Aug. 23-dikán. Spanyol országnak ezen hadakozás alatt leendő neutralitása, a' Frantzia Respublika részéről végezetre bátorságossá tétetődék, a' melly örvendetes hirnek hallását azon estve egész Madrid városa közönséges illuminatzió által innepelte meg. Két rendbéli levelek érkeztek tegnap ezen örvendetes hírrel ide, egy a' Fr. Követhez Beurnonvilléhez, a' másik pedig a' Királyi Kabinétumhoz. A' Portugalliai udvarnak is ajánlást tett a' Fr. Országlószék a' neutralitás felől, másfél millió font Sterlingekeknek (15 mill. Forintoknak) a' hadakozás' ideje alatt esztendőnként leendő fizettetésekért.

Lisabon, Sept. 2-dikán. Itten nagy változások estek a' Ministériumban. A' külső dolgokra ügyelő Minister Don Rodrigó elkéredzett, a' hadi Minister Almeida pedig elbocsátott. Mások is bocsátottak-el, a' melly dologra, mint hallatik, idegen közbenjövés adott alkalmatosságot. —

Az egygyik Londoni Újságban ezek irattatnak a' Portugalliai változásokról: — „A' Királyi Kabinetumban tanátskozás tartatott tegnap Portugalliának állapotjára nézve. Az ő Fr. ország ellen való hathatos ellentállását a' politikai tekintetek meglankasztották, és ő a' Fr. Országglószék' pártfogását drágán vásárolta-meg. Azt mondják, hogy minden kívánságaira rá állott legyen, hogy a' Fr. seregeknek béütéseket elkerülje. Az Anglia' részére hajló fő Minister Don Almeida helyébe, Pinto neveztetett hadi Ministerré, 's az első, (t. i. Almeida) egy Német Birodalombéli udvarhoz rendeltetett Követnek. — Ezek az új változások, mint halljuk arra szolgáltattak Ministériumunknak alkalmatosságot, hogy prédáló hajóinknak szabadságot adjanak a' Spanyol kereskedő hajóknak elfogdosásokra is.

A' Spanyol partok mellől írja egy Anglus tisztt, hogy midőn az ő Linea hajóik nem régen két Fr. hadi hajókat, a' mellyek St. Domingó szigete mellől eveztek haza felé, a' Corunnai kikötőhelybe békergettenek volna, a' Spanyol batorériák széltibe tüzeltek az Anglus hajókra, 's közönségesen szollván a' Spanyol kikötőhelyek egész bátoroságos menedék helyül szolgálnak a' Frantzia hajóknak 's ragadományaiknak: melyre nézve, akár mi némű neutralításra léptenek is a'

Frantziákkal a' Spanyolok, az Anglusok tsakugyan kénytelenítettnek fognak hadat indítani ellenek is. —

Ceylon szigetén, mellyet az Anglusok az Amiens-i Kötés ereje szerént tartottak meg, az ólta kemény hadakozás ütött ki közöttök és a' sziget' belső részein uralkodó úgy nevezett Candy Királya között. Az Anglus Kormányozó, North, az Anglusokon 's nevezetesen az Anglus kereskedőkön a' nevezett Király' embereitől elkövetett méltatlanságokért, fegyveres népet kénytelenített ellene indítani, oly rendelés mellett mindazonáltal, hogy a' templomokat és papokat semmi bántódással ne illessék. Az Anglus fegyveresek szerentsé- sen kezdték ezen szigeten való első expeditzió- jokat, a' melyről három rendbéli hivatal szerént való tudósítások érkeztek onnét:

Azt elsőben azt adja értésire az Anglus se- reg' vezére Gen. Májor Macdowall a' sziget Kor- mányozójának, Northnak, hogy ők Fébr. 19- di- kén az ellenségnek két legerősebb, Galle-Geder- ali és Ginagammei tanyájakat, két embereiknek megsebesedésekből álló veszttel, elfoglalták le- gyen, a' hol 3 ágyut hagyott hátra az ellenség. Más nap keresztül ment az Anglus sereg a C and vizén, a' mellynek általellenben lévő partjáról két mozsár és egy 6 fontos ágyúval kergette el az ellenséget.

A' második tudósításban, a' melly Madras- ból Mártzius' 7 dikén indult, az adatik elő, hogy minekutánna Fébr. 21- dikén az Anglus fegyveres csoportok Ceylon szigetén magokat özsze tsatolták volna, ezt a' Candy' Királya 's az ő első Minis- tere látván, a' Királyi kastélyt és néhány templo- maikat felgyújtották, 's lakó varosokat oda hagy-

ván, magok el futottak, és az O u v a nevű tartományban állapodtak-meg. Az Anglus seregek beérkezvén a' városba, minden igyekezettel azon voltak, hogy a' tüzet elolthassák, 's el is oltották, hanem a' kastély egészen el égett.

A' harmadik tudósításban ezek olvastatnak :
— „C a n d y, Fébr. 23-dikán. A' tartomány, a' hol most vagyon, gazdagon megjutalmaztatta eddig való terhes utazásainkat.“

A' Napkeleti Indiából jött leg újabb tudósítások szerint, ott is folytatják Kereskedő Társaságunk' seregei a' Marattokkal való hadakozást, még pedig szerentsésen. Az ő P o o n a h nevű tartományoknak fő várossát, Generál Májor W e l l e s l e y, rárohanás által megtámadta, és elfoglalta.

O l a f z O r f z á g.

R ó m a, Sept. 24-dikén. A' Szárdinai uralkodó Királyné, a' ki már jó ideje hogy itten lakik, két Hertzegafszonkákat szült a' múlt vasárnap éjjel szerentsésen, a' kiket a' Colonna nevű palotának igen pompás templomában, 12 Kárdinálisoknak 's a' Romai fő méltóságoknak jelenléteben, maga Pápa ő Szentsége keresztelte-meg. A' Keresztattok F e r d i n a n d Auszriai Fő Hertzeg, és Keresztannyok M a r i a B e a t r i x Fő Hertzegafszony volt. — A' szerentsés történeten való örömét, szép ajandekoknak osztogatása által nyilatkoztatta ki a' Király.

N á p o l y, Sept. 13 dikán. Az Anglusok teméntelen áruportékáikkal töltöték-tele a' Malthai Magazinumokat, a' honnét a' Középtengeren lévő minden kikötőhelyekbe hordják azokat széljel, a' hova csak valami rést találnak a' bemenetetre.

Ide Nápolyba azonközben nagy vigyazattal hoznak, és tsak annyit, hogy ha a' Frantzia seregeknek közeledéseket látnák, 24 órák alatt ismét mind hajóra rakhassák, 's elvihessék.

M a y l a n d, Sept. 24 dikén. Az Angliai fabrikákból 's minden manufakturákból jövő portékáknak az Olasz Respublikába való béhozattatások, igen keményen megtiltatott. A' kit rajta érnek, hóltig tartó gályán - való fogságra büntetik.

Frantzia Respublika.

P á r i s, Sept. 30 dikán. Tegnap fontos dolgoknak kellett a' Szenátusban fennforogni, mint-hogy az Első Konzúl maga vólt benne az előlülő.

Az eleibe terjesztetett Kandidatusok között, L e f e b r e és S e r r ü r i e r Szenatorok Prétorokká, L a p l a c e Kancellariussá, F o r g u e s Kintstármesterré, neveztettek az Első Konzúl által. — Ez úttal a' 31 Szenátúrák között tizenhatra fognak Szenátorok kineveztetni, a' mely végre valamely 48-tzig való tagjai a' Szenátusnak az Első Konzúl' eleibe vannak már terjesztetve. — (Miben álljon ezen Szenátúrákkal, vagy Szenatori jofzágokkal megajándékozott Szenatoroknak különös jövedelmek foglalatosságok, &c, más alkalmatossággal illendően le irtuk). — A' mostan kineveztetendő 16 Szenátúrákra a' következő Kandidatusokat terjesztette a' Szenátus a' maga tagjai között az Első Konzúl eleibe: — „Aboville, Abria, Barthelemy, Bertholet, Joseph Bonaparte, Lucian Bonaparte, Bougainville, Casa-Bianca, Chasset, Clement de Ris, Cornet, Cornudet Davous, Dedelay, Demeuniers, Depeyre, Fouche, Francois de Neufchateau, Garrau de Coulon, Harville, Herwin, Jacqueminot, Journau - Aubert, Kel-

lermann, Lacepede, Lagrange, Lamartelliere, Le-
coulteur - Canteleu, Lemercier, Lenoir - Laroche,
Lespinaffe, Monge, Morard de Galles, Perre, Pe-
rignon, Perregaux, Pleville - Lepeley, Porcher, Ram-
pon, Rödorer, Roger - Ducos, Sers, Trouchet, Vau-
bois, Vernier, Vien, Vimar, Volney.

Azon 19 gyalogság' és 16 lovasság' zászlóit,
a' mellyek a' Frantzia seregektől a' régi hadako-
zásoknak alkalmatosságokkal elvétettek, és a' mel-
lyeket mostan Gen. Mortier a' Hannoverai fegy-
veres házban megtalált, és Párisba küldött, az In-
validusok' templomába akarja a' Hadiminister em-
lékezetnek okáért felfüggesztetni.

Az Arábiai új Proféta - fiuról W e c h á b r ó l,
's az ő követőiről, az úgy nevezett W h a a b y k-
nak nemzettségekről, a' Moniteur is adott ki kö-
zelébről egy Alepói Julius' 6-dikán indult leve-
let, a' mellyben ezek olvastatnak: — „

„Egy idő óta esméretellé kezdett az Euro-
paiak előtt a' W h a a b y k' nevezete lenni. Ez
az új hitű társaság (secta) ez előtt mintegy 50 ézs-
tendővel támadott azon Arabsok között, a' kik
Alepótól fogva a' Persiai tengeröbölíig és Mascat-
teig terjedő pusztákat lakják. Nagyön megegygyez-
vén ez az új hit az úgy nevezett Természeti val-
lással, leg előbb is az utazók kezdték észekbe
venni: most már messzibb ki terjedett a' hírek.
Naponként nő a' számok, ' mellyre az ő el nem mes-
terségesítődött tudományokon kívül, fegyverek'
ereje is eszközül szolgál nékiek. Különösen az
utolsóval el bízván magokat, a' vezérjek a' Por-
tával közönségesen szembe szállani, 's véle ellen-
séges módon ujat huzni mérészel. Mecca várollá-

nak megvételekor, az Abdul-Wechab fia, Schoud, vezérelte a' Whaabyk' seregét; a' melly alkalmatossággal Adam-Effendi a' Jerusalemi Cadi (Fő Bíró) a' kit azért küldött vala el a' Diván Konstantzinápolyból, hogy a' Whaabykkal az ő új tudományok felől tanátskozzván, őket arról vizsgálta térítse, éppen Meccában lévén, ki ment a' tevelgyök' vezérjekhez, Schoudhoz: hanem nem érhetette el tzielját, nem tölthette be a' Konstantzinápolyi Iman' reménségét a' Whaabyk' visszafizetésével által, kiknek 50 ezer emberekből álló serege a' városba bémenvén, minden házakat kiprédáltak, még a' Mahomet temetőhelyének sem kedvezvén. Nagy trallával adják elő a' Napkeleti vi-tézek ezen Török Szentnek sirjában talált véghe-tetlen gazdagságot. De nem lehet a' szavoknak mindenben hitelt adni. Egy Whaaby p. o. nekem magamnak erőllítette (így szoll a' tudósító,) hogy egy oly nagy és fényes gyémantot látott volna ezen sirban, hogy két napi járó földnyi meszszeségre lehet szemlélni a' tündöklését.

„Mitsoda állapotra jutottak ezen alkalmatossággal a' Meccai lakosok, bizonyosan nem lehet tudni: némelyek azt hirlelték, hogy minden Mahomedánust ölfizé vagdaltak a' Whaabyk, a' ki az ő hitekre nem akart állani. De ez még eddig csak hír. Mondják, hogy a' Keresztényeket és 'Sidókat nem bántották volna. A' barátjaik azt hirlelik fe-lőlök, hogy az ő kormányozások módja igen sze-lid volna, 's az adójok csak a' Tizedből állana: mások ellenben igen fekete szinnel írják le őket, és kegyetlenséggel vádólják: melyre nézve a' la-kosok, kivált a' 'Sidók, igen félnek tőlök, 's már az Alepói kapuk előtt álmodják őket állani.

Nem is egészfzen ok nélkül való a' 'Sidoknak ez a' félelmek, mivel a' Whaabyk már az Alepói és Damaskusi ragadamányaikra költsönöznek szegényektől, az az, hogy akkor fogják nékiek adosságaikat vissza fizetni, minekutánna Alepót és Damaskust felprédálták.

„A' Bassorában lakó Anglus Agens ajándékot és levelet küldött a' Whaaby nemzet' vezéréhez, a' mellyben arra kérte, hogy az Arabiai pusztákon útazó Anglus postákat (Tatárokat) ne bántanák. A' vezér elvévén az ajándékot, tsak úgy válaszolt röviden, hogy: — „Vettem leveledet; valameddig nékem Bassorával békeffégem leszen, addig a' te postáid bantódás nélkül fognak járni.“

Gent várossában egy nevezetes processus folyt. le a' napokban. A' Maeter várossa béli Polgármester azzal vadoltatván, hogy némelyeknek, a' kik a' katonaskodás elkerülhetése végett, váltság képpen 300 Livrákat tartoztak volna fizetni, 's azon summának lefizetésére értekek is lehetett volna, szegénységekről tsalsa levelet adott légyen, Itélőszék' eleibe állittatott, a' vád rá bizonyosodott, azért, a' Frantzia hazafiuságnak levetkezésére, 's a' szégyen padra való 4 oráig tartó kitétetődésre ítéltetett, és Sept. 6 dikán az ítélet rajta bé is töltetett. Ritka történet lévén egy Polgármesternek a' szégyen padon való állása, sok nézői voltak. Az ítéletnek előtte való felolvastatása' alkalmatosságával, ilyen dorgálódzó szavakat intézett hozzá a' Bíró: — „Gyalázatos bűnbe avvattad magadat; a' Törvény és Itélőszék által megfosztatol a' Fr. polgárságtól.“